

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંતો ભાગ-1 (MSO-01)	
તારીખ	: 02-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

- પ્રશ્ન: ૧ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી, સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૨ કાર્યાત્મકવાદમાં ઓગસ્ટ કોમ્ટ અને હર્બર્ટ સ્પેન્સરનો ફાળો લખો. (14)
- પ્રશ્ન: ૩ ટાલકોટ પાર્સન્સના મતે સામાજિક ક્રિયાના તત્ત્વો રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૪ રોબર્ટ મર્ટનના મતે કાર્યાત્મકવાદી વિશ્લેષણ અંગેના મહત્વની મુદ્દા સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૫ સમાજશાસ્ત્રમાં સંઘર્ષના ખ્યાલની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ લખી, સંઘર્ષવાદ વિશે હેરન્ડોર્ફના વિચારોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૬ કાર્લમાર્ક્સના મતે સમાજનું ઉચ્ચ સ્તરીય માળખું સમજાવી, આર્થિક માળખા અને ઉચ્ચસ્તરીય માળખા વચ્ચેના સંબંધો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૭ લૂઈસ કોઝરે સંઘર્ષવાદના ક્ષેત્રે આપેલા વિચારો લખો. (14)
- પ્રશ્ન: ૮ પ્રતીકાત્મક આંતરક્રિયા વિશે હર્બર્ટ બ્લુમરનું પ્રદાન સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૯ ઘટનાશાસ્ત્રની મુખ્ય લેખિકા લખી, એડમંડ હર્સેલનું યોગદાન જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ સિધ્ધાંતના કાર્યો

૨ પાર્સન્સનું AGIL મોડેલ

૩ વર્ગ અને વર્ગ સંઘર્ષ

૪ ઘટનાશાસ્ત્રીય અભિગમની આલોચના

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધનની પદ્ધતિઓ (MSO-02)	
તારીખ	: 03-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

- પ્રશ્ન: ૧ સામાજિક સંશોધનનો અર્થ સમજાવી, સામાજિક સંશોધનની ઉપયોગીતા જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૨ ઉપકલ્પના અંગે સવિસ્તર જણાવી તેની સંશોધનમાં મહત્તા જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૩ પ્રશ્નાવલી અને અનુસૂચિની સામ્યતા અને તફાવત જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૪ સહેતુક નિદર્શન એટલે શું? તેની મર્યાદા જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૫ નિરીક્ષણની વ્યાખ્યા આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૬ મુલાકાતનો અર્થ સમજાવી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૭ સંશોધનમાં મુલાકાત પ્રયુક્તિની ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૮ વ્યક્તિક તપાસના માધ્યમો જણાવી આ તપાસ પ્રયુક્તિનું મહત્ત્વ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૯ આવૃત્તિ વિતરણ સમજાવી, મધ્યમ, મધ્યસ્થ અને બહુલક વિષે જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ સામાજિક સંશોધનના અધ્યયો અને કાર્યો

૨ મુલાકાત અનુસૂચિ

૩ આંકડાશાસ્ત્રની મર્યાદાઓ

૪ અસહભાગી નિરીક્ષણ

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર (MSO-03)	
તારીખ	: 04-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

પ્રશ્ન: ૧ રામપુરા ગામના અભ્યાસ દ્વારા શ્રીનિવાસે ગામમાં પ્રવર્તતી એકતા તથા સંઘર્ષનો ખ્યાલ આપ્યો છે. સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૨ શ્રીનિવાસે ચર્ચા કરેલ પવિત્ર તથા અપવિત્રતાના ખ્યાલને સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૩ શ્રીનિવાસના ધર્મ અંગેના અભ્યાસને સમજાવી તેમણે સમજાવેલ ખ્યાલો સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૪ સામાજિક ગતિશીલતાનો શ્રીનિવાસનો ખ્યાલ સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૫ આઈ. પી. દેસાઈનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન વર્ણવો. (14)

પ્રશ્ન: ૬ ગુજરાતના ગામડામાં જોવા મળતી અસ્પૃશ્યતાનું વર્ણન કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૭ પછાતપણાના સંદર્ભે જ્ઞાતિનું બદલાવું સ્વરૂપ વર્ણવો. (14)

પ્રશ્ન: ૮ જ્ઞાતિનો અર્થ સમજાવી જ્ઞાતિના વલકણોની ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૯ ડા. ધૂર્યેના શહેર સમુદાય અભ્યાસની ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કુલ ગુણ બે) (14)

- ૧ જ્ઞાતિપંચ અંગનો ખ્યાલ
- ૨ પશ્ચિમીકરણનો ખ્યાલ
- ૩ ભારતમાં આદિવાસી સમાજ
- ૪ સંયુક્ત કુટુંબ

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: જાતિ અને સમાજ (MSO-04)	
તારીખ	: 05-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

પ્રશ્ન: ૧ સ્ત્રી અભ્યાસો એટલે શું? ભારતમાં સ્ત્રી અભ્યાસોની જરૂરિયાત વર્ણવો. (14)

પ્રશ્ન: ૨ નારીવાદી વિભાવના સમજાવી ઉદામવાદી નારીવાદ સવિસ્તર સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૩ નારીવાદી એટલે શું? નારીવાદી સિદ્ધાંતો વર્ણવો. (14)

પ્રશ્ન: ૪ સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો રાજકીય દરજ્જો જણાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૫ ભારતમાં નારીવાદી ચળવળની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૬ સ્ત્રી ઉત્થાનમાં મહાત્માંગાંધીજી અને શ્રીમતી કૌટુંબિક હિંસા નિવારણના ક્ષણની ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૭ આત્મહત્યાનો અર્થ આપી, સ્ત્રી આત્મહત્યાના કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૮ સ્ત્રી અત્યાચારની વિભાવના સમજાવી, કૌટુંબિક હિંસા નિવારણના ઉપાયો સૂચવો. (14)

પ્રશ્ન: ૯ બળાત્કાર એટલે શું? બળાત્કારની વિપરીત અસરો જણાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ રાષ્ટ્રીય લગ્ન અને સ્ત્રીઓ

૨ કૌટુંબિક હિંસાના કારણો

૩ અસિત્ત્વવાદી નારીવાદ

૪ વેદકાલીન સમાજવ્યવસ્થામાં સ્ત્રીનો દરજ્જો

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંતો-2 (MSO-05)	
તારીખ	: 06-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

- પ્રશ્ન: ૧ જ્ઞાનનાં સમાજશાસ્ત્ર ઈમાઈલ દુર્બિમ અને કાર્લ માર્કસનું યોગદાન દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૨ જ્ઞાનનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું? જ્ઞાનનાં સમાજશાસ્ત્રનાં સ્ત્રોતો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૩ એથનોમેથડોલોજીનું અભિગમ એટલે શું? એથનોમેથડોલોજીનાં ઉદ્દેશ્યો દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૪ એન્ટોનિયો ગ્રામશીની પક્ષ વિભાવના સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૫ જ્યોર્જ લુકાચના વિચારોનાં સંદર્ભમાં દ્રવ્યવાદ અને સ્પષ્ટતાની વિભાવના સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૬ યોર્ગન હેબરમાસનો સંસ્કૃતિ અંગેનો અભિગમ વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૭ લુઈ આલ્યુઝરનું જીવન અને કાર્ય જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૮ હર્બર મારક્યુસનો વિજ્ઞાન અને ઔદ્યોગનાત્મક સિધ્ધાંત સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૯ મિશેલ ફુકોલ્ટની સત્તા અને જ્ઞાનની વિભાવના સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ મિશેલ ફુકો અને માર્કસવાદ

૨ એન્ટોનિયો ગ્રામશીની આધિપત્યની વિભાવના

૩ જ્ઞાનનાં સમાજશાસ્ત્રમાં કાર્લ મેનહાઈનનો ફાળો

૪ લુઈ આલ્યુઝરનું કેળવણી વ્યવસ્થાનું વિશ્લેષણ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: નગર સમાજશાસ્ત્ર (MSO-06)	
તારીખ	: 07-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

- પ્રશ્ન: ૧ નગર સમાજશાસ્ત્રી વ્યાખ્યા આપી, નગર સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૨ ભારતમાં નગર સમાજશાસ્ત્રના વિકાસના પ્રવાહ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૩ નગર સમુદાય અને ગ્રામ સમુદાય વચ્ચેના સંબંધો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૪ નગર સમાજશાસ્ત્રમાં પરિસ્થિતિશાસ્ત્રીય અભિગમ રજૂ કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૫ કાર્યના આધારે મેકન્ઝીએ આપેલા નગરોના વર્ગીકરણની શ્રેણીઓ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૬ ભારતમાં નગરીકરણ અને સ્થળાંતરના પ્રવાહોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૭ ગ્રામીણ સમુદાયોથી નગર સમુદાયો તરફ સ્થળાંતરનાં આર્થિક કારણોની વિવેચન કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૮ ગુજરાતમાં નગરીકરણની તરફ ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૯ નગર વ્યવસ્થામાં જ્ઞાતિ વ્યવસ્થાનું પરિવર્તિત સ્વરૂપ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ ભારતમાં નગર સમાજશાસ્ત્રની અગત્યતા

૨ રૂબેનાઈઝેશન (Rurbanization)

૩ નગર સમુદાય અને વર્ગ વ્યવસ્થા

૪ વૈશ્યા વ્યવસાય

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-07)	
તારીખ	: 08-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

- પ્રશ્ન: ૧ પર્યાવરણનો અર્થ સમજાવી, પર્યાવરણના ઘટકો, કુદરતી સર્જિત અને માનવ દ્વારા પરિવર્તિત પર્યાવરણની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૨ પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૩ પ્રદૂષણ એટલે શું? પ્રદૂષણના પ્રકારોરની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન: ૪ પ્રદૂષણની માનવ સંસ્કૃતિ ઉપર પડેલ અસરો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૫ ટકાઉ વિકાસનો અર્થ સમજાવી, ટકાઉ વિકાસનો મોડેલોની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન: ૬ સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા આપી, તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૭ ભારતના વિવિધ આંદોલનની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન: ૮ સંપત્તિના ઉપયોગને અસર કરના પરિબળોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન: ૯ પાણી એટલે શું? જળ સંપત્તિનું મહત્વ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ માનવ અને કુદરત વચ્ચેનો સંબંધ

૨ નર્મદા આંદોલન

૩ ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટના

૪ પર્યાવરણ જાગૃતિ કાર્યક્રમો

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: માસ્ટર ઑફ સોશિયોલોજી (MSO)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: પ્રાદેશીક સમાજશાસ્ત્ર/ ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-08)	
તારીખ	: 09-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: (1) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.	

પ્રશ્ન: ૧ સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ આપી, સામાજિક ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૨ સામાજિક ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર વિગતે લખો. (14)

પ્રશ્ન: ૩ ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રી તરીકે કાર્લમાર્કસનું પ્રદાન દર્શાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૪ વિદેશમાં થયેલ સ્ત્રી અભ્યાસો વિશે વિગતે લખો. (14)

પ્રશ્ન: ૫ શ્રમિક સંગઠન ચળવળના તબક્કા વર્ણવો. (14)

પ્રશ્ન: ૬ ડા. વિદ્યુતજોષીની દેષ્ટિએ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના પ્રકાર જણાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૭ સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો સામાજિક સંદર્ભના સમાજશાસ્ત્રીય દેષ્ટિકોણ રજૂ કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૮ વિકાસની વ્યાખ્યા આપી, ભારતીય આયોજન અભિગમો રજૂ કરો. (14)

પ્રશ્ન: ૯ પંચાયતીરાજનો ખ્યાલ સમજાવો, પંચાયતીરાજ સંસ્થામાં જિલ્લા પંચાયત સર્વોચ્ચ એકમ કે સમજાવો. (14)

પ્રશ્ન: ૧૦ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

૧ આયોજન અને સામાજિક વિકાસ

૨ નારીવાદી વિકાસના અભિગમ તરીકે સમર્થતાનો અભિગમ

૩ અસંગઠિત કામદાર વ્યથા

૪ સામાજિક આંદોલનની અસરો.
